داستان ۱-داستان ۲

نگاهی به رمان «تاریک ماه» منصور علیمرادی

تلاشی است برای فراموشی

میلاد ظریف

«لبه‌های زری‌دوزی شده لباس بلوچی‌اش افتاده بود روی صندل‌های بندری، برازنده است لاکردار، با آن چشم‌های درشت توی آن صورت گرد گندمی.» این نخستین توصیفات راوی کتاب «تاریک ماه» است از یکی از شخصیت‌های کتاب. منصور علیمرادی در نخستین رمان خود دست به آفریدن زن می‌زند و در سفر ادیسه‌وار راوی (میرجان) هر جا که فرصت کند و راوی به جای سخن گفتن از سرگذشتش و رسیدن به خانه خورشید از زن‌های زندگی‌اش می‌گوید و زن‌های داستان تاریک ماه را برای خواننده ترسیم می‌کند. اما به چه صورت؟ زن در عصر رمانتیک دارای مشخصه‌هایی است ازجمله زیبا و دست‌نیافتنی. نویسنده بزرگ نویسنده باهوش و نویسنده کاربلد ویژگی‌ها را به صورت لخت و عریان مصرف می‌کند و بعد از تبیین کردن نشانه‌ها تعیین جنسیت در رمان، به خاطر آگاهی از اینکه با پایین آمدن ارزش مبادله ارزش مصرف هم از بین می‌رود تا آنجایی که می‌تواند و توان نویسندگی‌اش یاری می‌کند ابژه مصرف را در خواننده به تعویق می‌اندازد. «میرجان» در آغاز هر فصل در فاصله هر آمد و رفت خورشید (کسی که به او پناه داده و پای روایت سرنوشتش به گوش نشسته) از زنان زندگی می‌گوید؛ چه هانی، چه گرانناز؛ چه هانی که بسیار کوتاه او را دیده و در خلسه در باب او سخن می‌راند، چه گرانناز که با او عهد و پیمانی بسته و از قضا هیچ کدام نتوانستند در آن عهد و پیمان بمانند. بزرگ‌ترین هنر نویسندگی منصور علیمرادی نشان دادن آفرینش پنهان زن است. میرجان در تاریک ماه از روان تاریکِ خود در آغاز هر فصل سخن می‌گوید؛ سخنی که نه خورشیدی شاهدش هست، نه گرانناز و نه هانی‌ای. سخن از ماه؛ سخن تاریکی از ماه. در واقع او می‌گوید تا چیزی را پنهان کند؛ چیزی که به تعبیر نیچه یک شکاف است. میرجان آن روح سرگردان و عاصی و بیابان‌زده خود را به مبارزه می‌طلبد و تمام سخنرانی‌ها و روایت‌های تو در تو و آن فرارها و در دل بیابان و کوه‌ها و صخره‌ها مخفی شدن‌ها، برای پر کردن آن شکافی است که در روح او به وجود آمده. است اما آن شکاف چیست؟ در گفتمان فرویدی-لاکانی زن فقدان مرد است. پس بی‌راه نیست اگر شکاف روح میر جان را زن دانست؛ زنی که هست و نیست. زنی که در وهم و خیال میرجان نیمه شب وقتی از کوه سرازیر می‌شود و از بیابان می‌گذرد با فانوسی دودزده به انتظارش ایستاده باشد. در رمان تاریک ماه هر بار که پای زن به میان می‌آید همه چیز به یک‌باره دچار گسست می‌شود. روایت دچار گسست می‌شود، پرسوناژی تازه وارد داستان می‌شود و قصه و شرایط تازه بر داستان تحمیل می‌شود؛ مثل قضیه کرمشاه‌خان و نامزدی از گرانناز برای صاحبداد. پس شکاف (زن) هیچ وقت به‌طور علنی و واضح برای خواننده ساخته نمی‌شود. زن در داستان تاریک ماه حضوری نامرئی دارد؛ حضوری دست‌نیافتنی. رمان تاریک ماه تلاشی است برای فراموشی. برای فراموشی شکاف روح متن که همان شکاف روح نویسنده است. فراموشی این شکاف که در ذاتش نوعی بازگشت به فراموشی است. از این روست که فراموشی در تاریک ماه به مثابه نوعی پنهان کردن زن در زیر لایه‌های متن است. زن پنهان می‌شود در روایت، زن فراموش می‌شود در روایت تا روایت پیش رود و به میل ازلی خواننده «که خوب بعدش چه می‌شود؟» جواب داده شود. ولی چه کسی است که نداند فراموشی در ذات خودش تلاشی برای به یاد آوردن است. پس منصور علیمرادی همچون نویسنده‌های بزرگ دیگر روایت خودش را برای ترسیم این شکاف (زن) استوار می‌کند و فرم و ساختار رمان خودش را و زمینه را برای نشان دادن و ترسیم این شکاف به کار می‌برد؛ ترسیم زنی که از همان ابتدا و با خواننده قرار گذاشته می‌شود که نیمه‌کاره ترسیم شود یا بهتر است بگوییم اصلا ترسیم نمی‌شود. پس نویسنده راهی ندارد جز اینکه تن به نوعی از پنهان کاری دهد، پنهان کاری‌ای که ذاتا تناقض دارد با تعریف و ماهیتش؛ نوعی نشان دادن و در برابر خواننده به نمایش در آوردن. نمایش شکاف آن هم به صورت روایت از یک راوی غیرموثق برای منحرف کردن خواننده تا دیده نشود. سوالی اینجا مطرح می‌شود که این پنهان کاری برای چیست؟ این منحرف کردن؟ اگر بپذیریم که نوشتن انتقام گرفتن از چیزی که نیچه از آن تحت عنوان «آلودگی درونی» یاد می‌کند و فراموشی و گریختن از خاطره‌ای که هیچ وقت از آن رهایی پیدا نمی‌کند پس بی‌راه نیست پرداختن و نپرداختن، انطباق و انحراف و رسیدن و نرسیدن و شکل گرفتن و شکل نگرفتن آن.

منیژه حکمت در کنار موشی به رنگ و شهر موش ۲

موش‌ها روزانه رکورد خود را می‌شکنند

منیژه حکمت: استقبال بی‌نظیر است

فروش «شهر موش‌ها۲» در ۳ روز به مرز ۴۰۰ میلیون رسید

مهربانو ابدی‌دوست

چهار روز از اکران بزرگ‌ترین پروژه سینمای کودک ایران می‌گذرد و «شهر موش‌ها۲» هر روز رکورد خود را می‌شکند. «شهر موش‌ها۲» در شب نخست اکرانش موفق به پشت‌سر گذاشتن رکورد یک روز فروش در سینمای ایران با ۷۵ میلیون شد و دیروز خبر رسید طی سه روز اکران با ۲۲ سینما «شهر موش‌ها۲» فروشش به ۴۰۰ میلیون نزدیک شده و این اتفاق تازه‌ای برای سینمای ایران است که رئیس سازمان سینمایی از رکورد سینمای ایران با درآمد ۲۸۰ میلیارد ریالی سخن می‌گوید. با گذشت سه روز از اکران «شهر موش‌ها۲» با منیژه حکمت یکی از تهیه‌کنندگان «شهر موش‌ها۲» تماس گرفتیم تا درباره فروش این فیلم سوال کنیم. او بسیار مهربان و دلسوزانه از بچه‌هایی گفت که مشتاقند «شهر موش‌ها۲» را ببینند، ولی در این میان برای آنها اتفاقات خاصی می‌افتد.

تهیه‌کننده «شهر موش‌ها۲» فروش این فیلم را تا ساعت ۱۳ روز شنبه ۳۶۵ میلیون اعلام کرد. او در جواب به این سوال که در حال حاضر چند سینما در اختیار دارید و آیا جوابگوی مردم هست یا نه، گفت: «در حال حاضر ۲۲ سینما داریم و امیدوارم تعداد سینماها زیادتر شود. فکر می‌کنم سازمان سینمایی باید تدبیری بیندیشد، مسئولان سینمایی باید فکری به حال مردم بکنند. دیروز سالن‌های سینما مملو از ازدحام مردم بود و ما سالن نداشتیم و متاسفانه امکاناتی که برای یک فیلم معمولی با بودجه دولتی ساخته شده می‌خواهند به من بدهند. یکی باید پاسخگوی اشک بچه‌هایی که می‌آمدند دم سینما، بلیت نبود و برمی‌گشتند، باشد. ما تمام امکانات ویژه را برای ساخت این فیلم به عمل آورده‌ایم و هزینه‌های سنگینی متحمل شده‌ایم، ولی امکاناتی که برای پخش فیلم به ما داده‌اند برابر است با امکانات بقیه فیلم‌ها و با این شکل آن اتفاق نخواهد افتاد. ما سه روز رکورد زدیم، سه روز رکورد یک اتفاق است. در این میان پشتیبان ما چه کسی است؟ چه امکانات ویژه‌تری به ما می‌دهند و اینکه این فیلم برابر شود با یک فیلم معمولی، برای تولید و اکران آینده‌مان کسی سراغ این نوع فیلم‌ها نخواهد آمد. من سوالم این است که تدبیر سازمان سینمایی برای این ازدحامی که جلوی سینما حضور دارند و بلیت گیرشان نمی‌آید، چیست و چه فکری کرده‌اند؟»

حکمت در مورد اکران در شهرستان‌ها به فرهیختگان گفت: «این فیلم در ۲۰ شهرستان اکران شده است و در آنجا هم اتفاق خوبی دارد می‌افتد. فکر می‌کنم استقبال در این هفته بسیار بی‌نظیر خواهد بود.» حکمت در پاسخ به سوال فرهیختگان که جدیدا از یکی شهرستان‌ها آماری گرفته‌ام که در آنجا هم بیشتر مردم بلیت گیرشان نیامده است، آیا تمهیدی اندیشیده‌اید، می‌گوید: «به هر حال ما همه جا این مشکل را داریم، ما مشکل سینما داریم، باید حواله به ما بدهند تا بتوانیم این فیلم را سراسری اکران کنیم و به این استقبال بی‌نظیر مردم جواب دهیم. تمام مسئولان فرهنگی ما تلاش می‌کنند برای بچه‌ها یک اتفاق رقم بزنند. این اتفاق، بسم‌الله! کجا آمدید حمایت کردید. به شهردار تهران، آقای قالیباف می‌گویم شما این همه خرج می‌کنید که فضای شاد ایجاد کنید، حالا این فضا با هزینه بخش خصوصی ایجاد شده است. این هم یاری و همدلی الان کجاست؟ خیلی تعجب می‌کنم که تعدادی حواله محدود به ما داده‌اند و می‌گویند فیلم‌های دیگر متضرر نشوند. من معنی این حرف‌شان را نمی‌فهمم، یعنی چه؟ من استقبال عمومی مردم را می‌بینم و بچه‌های گریانی که از جلوی سینما برمی‌گردند. چه کسی پاسخ گریه‌های این بچه‌ها را می‌دهد که می‌آیند و بلیت گیرشان نمی‌آید.»

گزارش

دلایلی که مرضیه برومند را وادار به استعفا از دبیری جشنواره تئاتر عروسکی تهران کرد

تعهداتی که به آنها عمل نشد

بهاءالدین مرشدی

روزی که علی مرادخانی معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گزینه مدیرکل هنرهای نمایشی را انتخاب کرد هیچ کس نمی‌دانست حسین طاهری که از تلویزیون به تئاتر آمده چه سابقه‌ای دارد. از همان جلسه معارفه طاهری نتوانست هنرمندان و خبرنگاران را برای تصدی این پست راضی کند و نشان داد اطلاعات راضی کننده‌ای از تئاتر ندارد. این در حالی است که حجت‌الله ایوبی در سینما و سیدعباس صالحی در حوزه فرهنگی توانستند موفقیت‌هایی را کسب کنند اما بی‌گمان می‌توان طاهری را پاشنه آشیل سیستم مدیریت هنری وزارت ارشاد دانست. این مساله ادامه پیدا کرد و نشناختن این حوزه آرام آرام در سیستم مدیریتی او خودش را نشان داد تا درنهایت اختلاف جدی‌اش با مرضیه برومند بر سر مهم‌ترین جشنواره عروسکی ایران موضوع را جدی‌تر از قبل کرد. استعفای برومند از دبیری جشنواره یونیما نخستین استعفا در زمان مدیریت طاهری در اداره کل هنرهای نمایشی نبود. اتابک نادری از مدیریت تئاتر شهر رفت، مریم فشندی سردبیر سایت ایران تئاتر از سمتش کناره‌گیری کرد و شهرام کرمی هم جشنواره تئاتر کودک و نوجوان همدان را واگذار کرد اما مرضیه برومند و استعفایش توجه رسانه‌ها را جلب کرد. نگاهی به متن استعفای مرضیه برومند می‌تواند مشکلات مدیریتی تئاتر را به خوبی عیان کند. طاهری که در این مدت معروف شده به دادن جواب‌های حاشیه‌ای در استعفای برومند هیچ واکنشی نشان نداد. این در حالی است که عباس غفاری مدیر روابط‌عمومی اداره کل هنرهای نمایشی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد تا برگشتن علی مرادخانی از سفر باید صبر کرد. باز هم طاهری توپ را در زمین معاونت هنری ارشاد انداخت. این‌بار مشکل تئاتر، بودجه و عدم اختصاص بودجه به تئاتر نیست بلکه استعفای برومند نشان می‌دهد نادیده انگاشتن شروطش هنگام دعوت از او برای قبول مسئولیت دبیری جشنواره عروسکی مهم‌ترین دلیل است. برومند می‌گوید تعهدات طاهری بارها و گاه به شکلی توهین‌آمیز نقض شده است و ادامه روند فعلی دیگر قابل تحمل نیست و تمام‌وقت و نیروی او و ستاد اجرایی‌اش را برای حل و فصل مشکلات ناشی از کج‌بینی‌ها و لج‌بازی‌ها و کندکاری‌ها هدر می‌دهد. این درحالی است که هنرمندان عروسکی هم در واکنش‌هایی جداگانه از مرضیه برومند حمایت کردند. افسانه زمانی درباره این استعفا می‌گوید: «باید حمایت همه‌جانبه از خانم برومند صورت بگیرد، چون وقتی در مقابل خواسته‌های دبیری سنگ‌اندازی می‌شود، در واقع در مقابل خود گروه‌ها سنگ‌اندازی شده است.» عادل بزدوده نیز به‌عنوان یک هنرمند نمایش عروسکی می‌گوید: «آدمی مثل خانم برومند است که می‌تواند فریاد بزند و ناگفته‌های خلوت هنرمندان را آشکار کند. اگر کسی بخواهد از ما سوءاستفاده کند باید جلویش را بگیریم.» هنگامه مفید نیز در همین راستا گفت: «استعفای خانم برومند، ناقوسی است هولناک در سوگ پیکر نیمه‌جان تئاتر عروسکی ایران، که قلب‌های نمایشگران عروسکی ایران را فشرده کرده است. پس از آن همه شوق و شور، چه بر سر این نازنین آمده که این چنین فریاد «جانم به لب رسیده است» سر داده است.» انجمن نمایشگران عروسکی خانه تئاتر هم حمایت خود را از تئاتر عروسکی، جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی تهران مبارک و خواسته‌های بحق دبیر محترم این جشنواره ابراز کرده‌اند. با این همه مدت کوتاهی مانده تا این رویداد مهم عروسکی در تهران برگزار شود اما جشنواره بی‌دبیر مانده است. همین وضعیت در بخش‌های دیگر نیز قابل پیگیری است، این در حالی است که اداره کل هنرهای نمایشی پس از جشنواره عروسکی، مهم‌ترین رویداد تئاتری ایران یعنی جشنواره تئاتر فجر را هم پیش رو دارد و با وضعیتی که طاهری نتوانسته هنرمندان را برای جلب بودجه تئاتر مجاب کند کار اردشیر صالح‌پور در هیات دبیر جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر هم سخت خواهد بود.

فرهیختگان

خبرچین

سروش صحت: ساختمان پزشکان ۲ را نمی‌سازم

فرهیختگان: سروش صحت این روزها سرگرم ساخت سریال جدید خود به نام «شمعدونی» است تا یک بار دیگر خاطره سریال‌های پرمخاطب و دوست‌داشتنی‌اش را برای مخاطبان تلویزیونی زنده کند. او ضمن اشاره به این نکته که جای مهران مدیری و رضا عطاران در تلویزیون خالی است، درباره این سریال ۵۰ تا ۶۰ قسمتی می‌گوید: «وقتی «ساختمان پزشکان» تمام شد، بلافاصله پیشنهاد شد سری جدید این سریال ساخته شود. گروه هم آماده بودند و حتی فکرهای جدیدی هم درباره طرح آن شده بود، اما بنا به دلایلی که هیچ‌وقت هم مشخص نشد، آنقدر این کار به تعویق افتاد که عملا انگیزه‌ها و انرژی‌ها برای ساخت این سریال از بین رفت. در حال حاضر نیز گروه پخش شده‌اند، در نتیجه نه آن انرژی وجود دارد و نه آن انگیزه. خود من زمانی که به «ساختمان پزشکان» فکر می‌کنم ترجیح می‌دهم کار دیگری را بسازم تا اینکه به فضای هفت سال پیش «ساختمان پزشکان» برگردم.» صحت به ساخت سری جدید «پژمان» هم فکر می‌کند. خودش می‌گوید: «صحبت‌هایی درباره ساخت سری جدید آن وجود دارد اما باید دید چه پیش می‌آید. در حال حاضر «پژمان» سینمایی توسط پیمان قاسم‌خانی در حال نگارش است و حتی من را هم برای کارگردانی دعوت کرده‌اند اما در حال حاضر درگیر سریال «شمعدونی» هستم ولی به‌طور کلی اگر من هم نباشم ساخت سریال و فیلم «پژمان» توسط کارگردانان دیگر پیش خواهد رفت.»

سینماها در ۵ ماه به اندازه تمام پارسال درآمد داشتند

فرهیختگان: حال سینمای ایران این روزها رو به بهبود است و رئیس سازمان سینمایی و سمعی بصری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گوید: «سینماهای ایران با درآمد ۲۸۰ میلیارد ریالی از ابتدای امسال تاکنون به اندازه کل سال ۹۲ درآمد داشته‌اند که رکورد خوبی است.» حجت‌الله ایوبی رونق گیشه‌ها را نشانی برای بهبود رویه سینمای ایران می‌داند و می‌گوید: «اکران فیلم‌های نوروزی و نمایش فیلم‌های دیگر در ماه‌های اخیر در سینماها باعث شد تا مردم شاهد فیلم‌های خوبی باشند و این فضا، نوید روزهای پررونق‌تری را در شش ماه دوم سال می‌دهد.» ایوبی که او را چهره تدبیرگر دولت اعتدال در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌دانند با روحیه مذاکره‌گرش توانسته است، بار دیگر بین سینماگران و مدیران وفاق به‌وجود آورد روزهای پر اضطراب سینمای ایران را یادآوری می‌کند و می‌گوید: «سینمای ایران یک دوران پراضطراب و پرتنش را پشت‌سر گذاشته و اکنون فضای آرامی بر سینمای کشور حاکم شده و با همدلی به‌وجود آمده میان اهالی سینما و تولید فیلم‌های فاخر هنری خوشبختانه باعث گرایش بیشتر مردم به سینماها شده است. اکنون در فضای فرهنگ و هنر کشور اتفاق خوبی افتاده و مهم‌ترین آن از بین رفتن فاصله بین دولت و نخبگان و اهالی هنر است و باید از این فرصت به‌وجود آمده برای اعتلای سینمای کشور تلاش کرد.» ایوبی اضافه شدن ۸۹ سالن جدید سینمایی در شهرستان‌ها را به مجموع ۳۲۰ سالن سینمایی کشور از اتفاق‌های خوب می‌داند و می‌گوید: «متاسفانه زیرساخت‌های سینمایی در کشور در وضعیت بدی قرار دارد و به همین خاطر توجه به ساخت سالن‌های جدید سینمایی در کشور و حمایت از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در بخش زیرساخت‌های هنر هفتم مورد تاکید جدی است. ایجاد سالن‌های کوچک سینما می‌تواند اقتصاد را در سینما زنده کند و امیدواریم سرمایه‌گذاران و سازندگان مجتمع‌های تجاری بخش خصوصی در کمک به ایجاد سالن‌های نمایش و سینما در مجتمع‌های خود اقدام کنند.» ایوبی این سخنان را در حاشیه سفرش به مازندران برای مراسم اختتامیه جشنواره بین‌المللی فیلم ویدئویی یاس بیان کرده است.

حجت‌الله ایوبی

تلاش خانه موسیقی برای استقلال مالی

فرهیختگان: جشن پانزدهمین سالگرد تاسیس خانه موسیقی در قالب نخستین جشنواره موسیقی تهران از ۱۲ الی ۱۸ شهریورماه در عمارت مسعودیه با اجراهایی از گروه‌های هم‌آوایان (حسین علیزاده)، کامکارها، پالت، شمس (پورناظری‌ها)، همایون شجریان و برادران پورناظری و اشتیاق (علیرضا قربانی) اجرا می‌شود. در همین جشن است که علیرضا قربانی ۱۷ شهریور همراه با گروه اشتیاق، قطعاتی از آثار خاطره‌انگیز خود که از ساخته‌های استادانی چون همایون خرم، علی تجویدی، فردین خلعتبری و فرهاد فخرالدینی است را به همراه چند قطعه که پیش از این در سریال‌هایی چون مدار صفر درجه و شب دهم شنیده شده است، به اجرا درمی‌آورد. علیرضا قربانی خواننده موسیقی سنتی درباره حضور خود به‌عنوان یکی از اعضای شورای مشورتی خانه موسیقی می‌گوید: «من و دوستانِ موسیقیدانم عضو این خانه شدیم تا به خانه موسیقی به‌عنوان تنها نهاد صنفی فعالان این عرصه، پیشنهاد و مشورت دهیم و تلاش کنیم انتقاداتی که ممکن است در این زمینه وجود داشته باشد را با تعامل با مدیرعامل این خانه و همچنین شورای عالی به حداقل برسانیم. ما قریب یک سال در جلسات منظم با مدیرعامل خانه موسیقی و دیگر اعضای این خانه، انتقادها و پیشنهادهایی را مطرح کردیم تا این خانه بتواند نقش فعال‌تری را در زمینه موسیقی ایفا کند. ما متوجه شدیم که کمبود یک فستیوال موسیقی که توسط نهادهای صنفی-نه با حمایت حاکمیت و دولت-برگزار شود، به‌شدت احساس می‌شود، به‌خصوص اینکه موسیقی در کشور ما همواره تحت فشار بوده است. در نتیجه تصمیم گرفتیم فستیوالی را با حضور کسانی که بیشترین فعالیت را در طول سال داشته و مخاطبان خودشان را دارند و در عین حال در ارتباط با خانه موسیقی هستند، برگزار کنیم. اگرچه امیدواریم تعداد گروه‌های شرکت‌کننده در سال‌های بعد هم به جهت تعداد و هم به جهت کیفیت بیشتر شود و علاوه‌بر آن جنبه بین‌المللی پیدا کند تا فستیوال موسیقی تهران به صورت پربارتری درآید.» با این حرف‌هاست که به نظر می‌رسد خانه موسیقی عزمی جدی برای بهبود اوضاعش دارد و در جهت یک حرکت صنفی تلاش می‌کند این خانه استقلال بیشتری پیدا کند.

علیرضا قربانی

قفسه

فصل گم‌شده «چارلی و کارخانه شکلات‌سازی»

یک فصل از کتاب «چارلی و کارخانه شکلات‌سازی» معروف‌ترین اثر «رولد دال» پس از نیم‌قرن به محتویات این کتاب افزوده شد. ۵۰ سال پیش این بخش‌ها از لحاظ اخلاقی برای کودکان مناسب به نظر نیامد و هرگز منتشر نشد. این فصل با تصاویری از «کوئنتین بلیک» هنرمند معروف همراه است که پس از مرگ دال در میان وسایلش پیدا شد. این فصل، پنجمین فصل کتاب دال بوده که اولین‌بار در سال ۱۹۶۴ در آمریکا و دو سال پس از آن در انگلیس به چاپ رسید و تبدیل به یکی از محبوب‌ترین کتاب‌های کودک شد.

دکه

فصلنامه‌ای برای مفتون

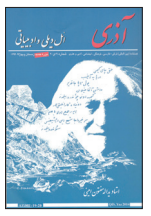

گروه ادب و هنر: فصلنامه ترکی‌زبان «آذری» در شماره اخیر خود به اهمیت و جایگاه یدالله مفتون امینی پرداخته است. این فصلنامه در دور جدید و شمارگان ۱۹ و ۲۰ با تبیین جایگاه یدالله مفتون امینی از هنرمندانی چون: احمد پوری، شهرام شیدائی، ایرج ضیائی، علیرضا سیف‌الدینی، فریبا وفی و تنی چند از هنرمندان حوزه ادب و هنر آذری را منتشر کرده است. این فصلنامه بین‌المللی به زبان آذری منتشر می‌شود و برای اهالی فرهنگ خصوصا آذری زبان‌ها دارای اهمیت است.

دقیقه ۹۰

عکاس فرانسوی در ایران

میشل ستبون، عکاس نامدار فرانسوی که روزهای اول انقلاب برای عکاسی از انقلاب اسلامی ایران به کشورمان آمده بود، دوباره به ایران خواهد آمد. سال پیش و در زمان برگزاری جشنواره عکس «رژان میشل ستبون» به ایران آمده بود که فیلمی از خاطرات وی از زمان انقلاب و کتابی نیز از عکس‌هایش برای چاپ آمده شد که امسال هم فیلم و هم کتاب وی آماده شده که از آنها با حضور وی در خانه هنرمندان رونمایی خواهد شد. میشل ستبون عکاس ۲۶ ساله فرانسوی به محض ورود امام خمینی(ره) به فرانسه، از اولین عکاسانی بود که موفق به ثبت تصاویری از ایشان شد. ازجمله عکس معروفش از امام راحل زیر درخت سیب در باغ نوفل لوشاتو است. عکس‌هایی که میشل جوان از ایشان تهیه کرده بود، در بسیاری از رسانه‌های جهان منتشر شد. روزی که امام خمینی(ره) در ۳۱ ژانویه ۱۹۷۹ سوار بر هواپیمای ایرفرانس، پاریس را به مقصد تهران ترک می‌کرد، میشل ستبون نیز در همین هواپیما نشسته بود و تصاویر منحصربه‌فردی از ایشان در قاب دوربینش ثبت کرد.

چهره‌ها

داریوش ارجمند: نقش «فردوس» را ایرج قادری به من پیشنهاد کرد

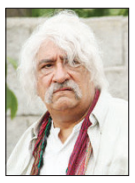

فرهیختگان: سریال پرمخاطب ستایش گرچه در قسمت دوم افت کرد و مخاطبان تلویزیونی از آن راضی نبودند، در عین حال بازی داریوش ارجمند از مولفه‌هایی است که همچنان شب‌های جمعه تماشاگران را پای جعبه جادو می‌نشاند. حالا داریوش ارجمند درباره این نقشش می‌گوید: «نقش «حشمت فردوس» را مرحوم ایرج قادری به من پیشنهاد داد. زمانی که قرار بود خودش کارگردانی این سریال را برعهده بگیرد و آن زمان‌ها هم بیماری‌اش در حال شدید شدن بود. من پیشنهاد او را پذیرفتم به شرط آنکه نقش من نقش اول کار باشد و در قراردادم هم تاکید کردم که اگر کارگردان تغییر کند من می‌توانم از بازی در سریال انصراف دهم. کار کردن با آقای قادری را دوست داشتم زیرا اولین سریالی بود که دست گرفته بود و به تشخیص او در انتخاب بازیگر برای نقشی خاص باور داشتم. وقتی متن را خواندم با وجود اینکه کامل نبود، شخصیت فردوس را دوست داشتم. من پیش از آن با نویسندگان مطرحی کار کرده بودم اما متن آقای مطلبی من را جور دیگری تکان داد و تحت تاثیر قرار گرفتم. در فیلمنامه ایشان انرژی فوق‌العاده حس می‌شد. این نقش لحظات بی‌تفاوتی نداشت. فردوس آدم جدی‌ای بود و بک گراند شگفت‌انگیزی داشت و نویسنده استادانه به آن پرداخته بود.»

خط داغ

■ **فرهیختگان**: دانشگاه پلی تکنیک فلوریدا آمریکا در یک اقدام شگفت کتابخانه عظیمی را با ۱۳۵ هزار جلد کتاب دیجیتالی، بدون هیچ قفسه و کتاب چاپی تاسیس کرد. این کتابخانه که قرار نیست هیچ‌وقت کتابی فیزیکی داشته باشد، در یک بنای بزرگ سفیدرنگ در هزار مترمکعب فضا تاسیس شده و معماری آن را «سانتیاگو کالاتراوا»، هنرمند اسپانیایی انجام داده است. رایانه‌ها، میز و مکان‌های راحتی، جای قفسه‌های پر از کتاب را گرفته است. به گزارش گاردین، این نخستین کتابخانه بی‌کتاب آمریکا نیست، کتابخانه «ژورنال» تگزاس نیز پیش از این با همین سیستم فعالیت داشت، اما آثار آن به آرشیو مجلات و نشریات محدود می‌شد.

■ **فرهیختگان**: جشنواره بین‌المللی فیلم «غوزه طلایی» شهر آدانای ترکیه به مناسبت صدمین سالروز تولد اورهان کمال مراسم ویژه‌ای را در زادگاه این نویسنده برجسته ترک برگزار می‌کند. در برنامه ویژه‌ای که به کمال اختصاص یافته، فیلم‌های کلاسیک که با الهام از رمان‌های وی ساخته شده به نمایش درمی‌آیند. همچنین نمایشگاهی از پوسترهای این آثار سینمایی و عکس‌های زمان فیلمبرداری آنها برپا خواهد شد.

■ **فرهیختگان**: دانشگاه تگزاس از نهم سپتامبر آینده به مناسبت هفتادوپنجمین سال ساخت فیلم «برباد رفته» میزبان نمایشگاهی از آکسسوارت و وسایل پشت صحنه این فیلم خواهد بود. در این نمایشگاه مجموعه بزرگی از وسایل و تجهیزاتی که این مرکز از طریق «دیوید او. سلزنیک»، تهیه‌کننده این فیلم جمع‌آوری کرد، به نمایش گذاشته خواهد شد. این نمایشگاه به گونه‌ای طراحی شده است که تمامی مراحل ساخت فیلم در طول سه سال را با نمایش ۳۰۰ وسیله، مجموعه‌ای از اسناد و بخش‌هایی از فیلم روایت می‌کند.

■ **فرهیختگان**: فیلم «قصه‌ها» که روز پنجشنبه به‌عنوان یکی از ۲۰ نامزد شیر طلای ونیز در بخش رقابتی نمایش یافت، قرار است پس از این رویداد سینمایی در جشنواره‌های تورنتو، لندن، بوسان، تسالونیکی و هامبورگ نیز به روی پرده برود.

■ **فرهیختگان**: سارا بنی‌صدر از هنرمندان فعال تئاتر عروسکی و کودک و نوجوان پس از دو سال تحمل بیماری سرطان، روز جمعه هفتم شهریور دار فانی را وداع گفت.

■ **فرهیختگان**: ودود موذن‌زاده، نقاش، خواننده، نوازنده و پیکرتراش و فرزند سلیم موذن‌زاده اردبیلی که سومین نسل خانواده موذن‌زاده است، ۲۷ شهریور امسال در سالن همایش‌های برج میلاد تهران کنسرت آذری برگزار خواهد کرد.